

Může Česko dohnat západní úroveň?

Nereálné to není

20.5.2025 - | PROTEXT

Data, která vypočítali analytici Druhé ekonomické transformace a která byla představena v pondělí na klíčovém byznysovém summitu reVize 2025, ukazují, že dohnat úroveň západních zemí, není pro českou ekonomiku nereálné.

Jaký růst tedy potřebujeme? Pro výpočet je zachován průměrný růst hrubého domácího produktu dané země za posledních deset let. Nejblíže máme k dohnání Španělska, kde je aktuálně HDP na hlavu 32.590 eur za rok. V Česku je tento údaj na úrovni 29.280 eur na hlavu a rok. Pokud Španělsko udrží svůj průměrný růst 1,29 procenta ročně, pak na srovnání ekonomické úrovně během deseti let potřebuje Česko průměrný růst 2,3 procenta a v patnáctiletém horizontu postačují 2 procenta.

V případě Itálie by byl potřebný růst pak vyčíslen na 3,5 procenta v desetiletém horizontu a 2,8 procenta v patnáctiletém. Srovnání kroku s úrovní Francie by vyžadovalo během deseti let růst českého HDP o 4,3 procenta a během patnácti let pak 3,2 procenta v průměru.

A jak se dostat k vzývané úrovni Německa? Při desetiletém horizontu je třeba podstatný růst 5,6 procenta HDP, aby obě země měly na konci HDP na hlavu ve výši 53.160 eur. Patnáctiletý horizont je pak reálnějších 3,9 procenta a výsledná úroveň by byla 54.260 eur na obyvatele a rok.

Nejde přitom o nereálná čísla, kterých by česká ekonomika neuměla dosahovat. Růst přes 3 procenta HDP vykazala například v roce 2021, přes dvě procenta dokázala růst v roce 2022. Průměr za deset let je pak 1,42 procenta růstu HDP v Česku, zatímco průměr EU je 1,33.

Stejně tak dokáže růst i ve chvíli stagnace či dokonce poklesu německé ekonomiky, jak ukazují čísla z posledních několika čtvrtletí. Aktuální data Eurostatu například ukazují, že Česko v prvním čtvrtletí 2025 rostlo o 2 procenta, průměr EU byl 1,4 procenta a Německo ještě stále klesalo o 0,2 procenta.

Startovní čára pro dohánění západních ekonomik tedy není špatná, přesto je třeba urychlit transformační kroky tak, aby český růst zrychlil. Zrychlení navíc nesmí být závislé pouze na čekání na to, že se svezeme na růstu okolních zemí, jako je Německo. To by totiž sice zvýšilo naše HDP, ale z hlediska dohánění bychom se příliš daleko neposunuli.

Transformační kroky tedy musí vést k tomu, aby byly vytvořeny kvalitní podmínky pro tři typy firem, které jsou schopné ten kýžený vyšší růst zajistit. Jde o české firmy se silnou značkou, které jsou schopné významně expandovat za hranice a významná část jejich příjmů právě ze zahraničí pochází, nicméně centrálu mají na území Česka. Jak poznáme, že se nám v tomto ohledu daří? Například tím, kolik je českých firem mezi top 500 evropskými brandy. Aktuálně jsou mezi nimi dvě, aspirovat bychom měli k deseti, tím bychom se dostali na úroveň Finska.

Díky investicím do lidského kapitálu a lákání talentů i ze zahraničí by pak mělo být Česko destinací pro klíčové zahraniční firmy, které zde budou hledat kvalifikovanou pracovní sílu. Lákat do Česka má smysl takové společnosti, které cílí na zaměstnance, jimž nabízejí v průměru minimálně o 50 procent vyšší mzdy, než je průměrná mzda. To je třeba příklad Irska, které vsadilo na ekonomiku mezinárodních firem s vysokou přidanou hodnotou. Takoví zaměstnavatelé totiž budou rozvíjet tuzemskou ekonomiku dlouhodobě, budou sázet na kvalifikované kompetence a nebudou hledat v případě růstu mezd levnější destinaci.

Do třetice pak jde o vytvoření vynikajícího prostředí pro začínající technologické firmy, a to díky dostatečnému lidskému kapitálu, dostatečnému přístupu ke kapitálu a díky excelentnímu výzkumu v Česku. Že se podařilo takové prostředí vytvořit se dá měřitelně prokázat tím, že během deseti let bude v Česku sídlit okolo deseti tzv. „jednorožců“ – tedy nových firem, jejichž valuace překročí miliardu dolarů. Deset a více jednorožců není nereálné číslo: je to dnešní úroveň nesrovnatelně menšího Estonska.

Jak takové prostředí vytvořit popisují opatření, která dlouhodobě prosazuje Druhá ekonomická transformace. Ve zkratce jde o to mít silný český brand, mít kvalifikované lidi, dostatečný přístup ke kapitálu pro rozvoj firem, přilákat do Česka excelentní vědecké kapacity, protože ty přinášejí poznatky, které povedou k unikátním výrobkům/službám, vytvořit flexibilní prostředí pro podnikání a hledat příležitosti v globálních megatrendech.

Více informací o konkrétních opatřeních je dostupných na webu: <https://2et.cz/data-a-analyzy/>

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/muze-cesko-dohnat-zapadni-uroven-nerealne-to-neni/2675847>